

A pokolba tartó vonat

1980. március 28-án 11 órakor Budapesten, a Margit-híd pesti hídfőjénél holtan találták Szabó Béla 18 éves és Kerekes Mária 17 éves gimnáziumi tanulókat. Halálukat feltehetően kábítószer-túladagolás okozta.

Ez nem lehet igaz. Valami hülye félreértés az egész. Nem hallhattak meg. Igaz, már két napja, hogy utoljára találkoztunk. De nem volt semmi bajuk. És mi ez a duma a kábítószeréről? Soha nem kábítottak. Nem hiszem, hogy épp most kellett... Ha lett volna valami, Béla biztos elmondta volna. Nekem mindent el szokott mondani. Együtt nőttünk fel. Nem akarom elhinni, hogy elment. És nem is hagyom annyiban. Miért kellett meghalniuk, ki miatt, miért? Miért kell ilyesmit olvasnom róluk? Pokolba az ilyen hírekkel!

Tényleg, a „Pokolba tartó vonat”! Mindig is ez volt Béla kedvenc nótája. Pedig igazából még a szövegét sem tudta kívülről. Csak a refrént: „Pokolba tart, pokolba tart, pokolba tart a vonat...” Ezt írta rá karácsonykor a fekete naplójára is. Igen, a naplója mindig nála volt, de soha senkinek nem akarta megmutatni.

* * *

Sikerült megszerezniem Béla naplóját. Egész simán ment. Felvettem az egyetlen „szép ruhámat”, és abban mentem a rendőrkapitányságra. Kicsit ugyan akadékoskodtak az uborkák, de azért most az egyszer..., szóval végül is elég rendesek voltak. Amikor azt mondtam, hogy az unokatestvére vagyok és a muterja küldött, odaadták. Nem bírtam ki hazáig. Már az utcán elkezdtem olvasni. Nagyon meglepődtem. Azt hittem, Béla csak azt írta a naplójába, hogy mikor mi történt. Ennél sokkal többet találtam.

* * *

Újra és újra előveszem a naplót. Már többször elolvastam az egészet, de még mindig nem jöttem rá, miért kellett meghalniuk... 1979. november 15-i keltezéssel találom az első bejegyzést, a többinél pedig sehol semmi dátumozás. Mintha Bélának tök mindegy lett volna...

Tegnap kaptam ajándékba Maritól ezt a naplót. Igazából nem tudok vele mit kezdeni. Mit is írhatnék bele? Azt, hogy lassan már harmadik hónapja itt rohadok a kolezban? Vagy azt, hogy imádom Marit? Hülyeség. Jobb ilyesmivel nem fárasztani a papírt (és magamat).

Nem tudom, miért, de úgy érzem, bele kell, hogy jegyezzem a naplómba – ha már egyszer van – azt, amit matek órán gondoltam végig. Nagy unalmamban a padomat bambultam egész órán. Eddig azt hittem, hogy a padok a könyveken, füzeteken kívül semmit sem rejtenek. Matekon aztán kiderült, nem egészen van ez így. Erre akkor jöttem rá, amikor kezdtem felfogni a padra és a padba firkált szövegek értelmét: „Nem szép az élet.” „Nekem csak rosszat adott.” „Nem akarok élni.” „Miért születtem meg?” „Nem tudok nélküled élni!” „Meghalok, ha nem...” (A többi olvashatatlan.) Szóval ezekről a firkálmányokról az jutott eszembe, hogy – hacsak az én padom nem valami kivételes – ilyen és ezekhez hasonló feliratokkal van tele a legtöbb iskolapad. Ebből pedig elég szomorú következtetéseket lehet levonni. Tényleg ilyenek lennének, vagy csak játsszuk az agyunkat? Meglehet. De erről meg eszembe jut egy nagy mondás. Bár nem is tudom, ezekkel a szavakkal megfogalmazta-e már ezt valaki. Ha nem, akkor akár büszke is lehetnék magamra, hogy éppen nekem kattant be: „Az iskola a nagybetűs Élet kicsinyített mása.” És valóban (görög volt a fa-lóban), minden megtalálható benne (mármint az iskolában), csak észre kell venni. Gondolom a nagy Élet is arról szól, hogy észre kell venni az ellenségben a barátot és a barátban az ellenséget, a csalódásban a reményt és a reményben a csalódást, a korlátokban a szabadságot és a szabadságban a korlátokat, stb... Nekem úgy tűnik, mintha ezeket a dolgokat, tehát pont a lényegét, senki sem akarná észrevenni. A telefirkált iskolapadok is erről árulkodnak.

Ma délután összehívták a klubszobában a kollégium legújabb örültségét, a BÁDHÉ-t, azaz a Bukásra Álló Diákok Havi Értekezletét. Engem is meghívtak erre a rangos eseményre, pedig nem is állok igazán szarul. Állítólag az

lett volna a sok duma célja, hogy „feltárja az aggasztó tanulmányi átlag okait”, meg hogy „tanulásra ösztönözze a gyenge tanulmányi átlagot elért diákokat”. Szerény véleményem szerint az egész úgy hülyeség, ahogy kitalálták. Olyan előre gyártott kérdésekkel jöttek a PTN-ek (Punci Tantó Nénikék), hogy „tudod-e...?, tisztában vagy-e...?, miért...?, gondolkodtál-e már azon, hogy...?, hogy akarod...?” Hogyan is akarhatnám? Leginkább sehogy. Legjobb esetben is úgy, ahogy eddig. A hármast (néha akár négyest is) minden év végén megkaptam. Na jó, mutatónak volt azért kettes is, de azért meghúzni még soha nem húztak meg. Miért kapnék karókat pont az idén, negyedikben? A Tisztelt Vizsgáló Bizottságnak tanulmányi eredmény-grafikonom lefelé kunkorodásával kapcsolatban semmi normálist sem tudtam mondani. Az igazság az, hogy még magamnak sem tudom megmagyarázni, miért is akarnak egyesek megválni. Ha én sem értem, akkor más miért gondolja, hogy csak úgy simán beleléphet a lelki világomba. És ha mondjuk a rossz jegyekre találnának is valami magyarázatot, úgysem értenék meg, mi az, hogy „csalódás”. Tyúkeszükkkel azt sem tudnák felfogni, hogy „na ennek meg mi köze a tanulmányi átlaghoz”, és hogy nemcsak a szerelemben lehet csalódnunk, hanem mindenben, az aztán már végképp követhetetlen gondolatmenet lenne a tantók számára. Igaz, hogy a „Minden” Marinál kezdődött. Benne is csalódnom kellett. Egyszer csak azzal jött, hogy „Nincs értelme tovább, hagyjuk abba az egészet, mert már nem bírom, hogy mindenki velünk van elfoglalva, pedig – tudom, hogy úgysem hiszed el – ugyanúgy szeretlek, mint eddig”. Frankón csalódtam benne. Azt hittem, jobban bírja az örületet, ami körülvesz minket. Az igazi csalórást persze nem ő okozta. Mari csak elindított bennem valami olyasmit, hogy nem érdemes... Nem érdemes tisztán, „őszintén, szabadon, szépen”... Biztos lehet másképp is. Ha mindenki tud hazudni, én miért ne tudnék? Miért legyen más, mint a többiek? Csak ezért, mert Szabó Bélának hívnak? Ráadásul hány Szabó Béla van még rajtam kívül a világon? Nem! Nem érdemes...

Igaza volt Marinak. Én se bírtam sokáig. Tényleg mindenki velünk – és főleg velem – volt elfoglalva. Többen már arról beszéltek, hogy kidobnak a koleszból, és talán a suliból is. Úgyhogy inkább magamtól hagytam ott az egészet. Marit is. Nem tudtam, hova menjek, kihez fordulhatnék. A fater azt mondta, ha tényleg kivágnak, jobb, ha nem találkozunk. Nem vártam meg, hogy kitegyenek, magamtól mentem el, de haza így se merem menni. Pedig akkor, téli szünet előtt egy héttel, már nagyon hideg volt. Valamire azért jók a régi haverok is, valamenynyit pénzt, meg néha hédert is adtak. Szóval egy hétig valahogy kihúztam. Épp a legrosszabbra akartam magam rászánni (arra, hogy hazamenjek), amikor talákoztam Ferivel. Legalább olyan szarul áll, mint én. Sőt, neki talán még nehezebb. Meg kell játszania magát otthon is, meg a suliban is, hogy úgy-ahogy békén hagyják. Sok hülyeséget csináltunk végig együtt gyerekkorunkban. Mivel megint egyre közelebb voltak a karácsonyi ünnepek, valahogy eszembe jutott, ahogy régen átjártunk egymáshoz cserélgetni az ajándékokat. Akkoriban nem is gondoltuk volna, hogy lesz még közös karácsonyunk – igaz, egy fűtetlen vonaton.

Szép karácsonyunk volt. Reggel megvettük az ünnepi kaját és a piát. A nagy ünnepre való tekintettel szalonna helyett konzerveket, és almabor helyett fűtőlős barackpálinkát vettünk. Délelőttre beültünk egy moziba melegedni, délután meg kiálltunk az aluljáróba lejmolni. Itt talákoztunk Csöcsiékkal, akiket Ferivel már régebről ismertünk, igaz, nem túl jól. Négyen voltak: Csöcsi a hapsijával és két haverjuk. Megdumáltuk, hogy keressünk a Keletiben egy fűtött vonatot, és ott töltjük az éjszakát. Nem volt szerencsénk. Csak egy szar, fűtetlen vonatot találtunk. Kurva hideg volt. Egész éjjel cigiztünk és ittunk, hogy legalább egy kicsit melegebb legyen. Nekem erről az egésztől a P. Mobiltól a kedvenc számom jutott eszembe, a „Pokolba tartó vonat”. A többiek persze kiröhögtek, amikor szép rekedt hangomon elővezetem magam, hogy „po-kol-ba ta-a-art, po-kol-ba ta-a-a-art, po-kol-ba ta-a-a-art a vonat”. Nekem viszont annyira megtetszett, hogy rávéstem a ülésre, meg ennek a naplónak a borítójára is. Egészen beleéltem magam Schuster Lóri szerepébe. Az is beugrott, hogy a legutóbbi koncerten is át volt kötve a fél szeme, és a kezével egyre gyorsabban kattogtatta, hogy „si-hu-hu-hu, si-hu-hu-hu, si-hu-hu-hu...” Úgyhogy pokolian élveztem a pokolba tartó vonatot.

Egy hülye kísérletet akarok csinálni – magamon. Szívom majd a ragasztót, és közben írom, ami eszembe jut. Kezdem. Előbb az írást – a sírás későbbre hagyom. (...) Nem álmodom már ideálokról, őszinte, gyöngyhajú lányokról, egymásba fonódó, csókolódzó éjszakákról, csak arról, hogy legyen valaki(m). Nem biztos, hogy a Mari, lehet, hogy más, már magam sem tudom. Csak legyen valaki, akiről tudom, érzem, hogy szeret. (...) Megtöltöm a zacskót, és (talán) elszívom. Izgulok egy kicsit, mert még soha sem próbáltam, csak mások mesélték... Nem tudom, milyen lesz, de ennél a nagyrakás semminél biztosan jobb. Töltöm a zacskót. (...) Szívtam vagy másfél percig. Kicsit lihegek tőle, de semmi különösebb... Fáj a fejem, mintha valami erősebb bagót szívtam volna. (...) Szívtam tovább. Megint nem bírtam egy-két percnél sokkal tovább friss levegő nélkül. A fejemben egyre nagyobb a nyomás. De érzem, hogy még mindig nem elég. Lehet, hogy nagy a zacskó és kevés benne a ragasztó. Vagy mit tudom én. Most mindent beleadok. (...) Szívtam, amíg bírtam. Abba kellett hagynom, mert a nyálam már összefolyt a ragasztóval. Nem hiszem, hogy van értelme tovább kísérletezni. Ha ez sem volt elég, akkor fölösleges. De azért még egy nekirugaszkodás! (...) Semmi, csak lihegés és fejfájás. Az egészben talán csak az a jó, hogy nincs kedvem semmire se gondolni. Érzem, kókadat vagyok, de még mindig tudom, mit csinállok és mit írok. Szart se ér az egész! Inkább elszívok egy cigit. (...) Nem érzem az ízet, csak azt, hogy csíp a dohány. (...) Megpróbálok visszatérni ahhoz, amit az elején írtam. Valahol ott hagytam abba, hogy minden csak átverés. Talán a nagydiva-

tú őszinteség is. Ugyanolyan jólesik néha, mint hazudni... Csináljuk, és közben arra gondolunk, hogy mennyit mondhatunk el... még a legőszintébb hangulatunkban is. Lehet, hogy ez (is) így van jól, nekem akkor se tetszik. Megváltoztatni a megváltoztathatatlant. Ettől fogok kikészülni, nem a cefrétől és a sziputól. (...) Nincs kedvem tovább írni. Fáj a fejem. Nem írni kellene, hanem „sírni, sírni, sírni”... – ha még tudnék.

* * *

Ilyen nagy örömmel, azt hiszem, még sohasem nyitottam ki a naplóm, mint most. Félek, hogy szavakkal nem is tudom leírni, mi történt. Egyszerűen, minden oké. Úgy kezdődött, hogy újév után egy héttel elkaptak minket a yardok. Bevittek a rendőrségre, és engem meg se vertek. Tudtam, hogy tartanom kell a pofámat. Hamar rájöttem, hogy itt úgyis csak nekik lehet igazuk. Ami azt illeti, szépen szétszórta minket! Ferit egyből visszavitték a szüleihez, Csöcsit és a haverjait pedig állítólag sítire vitték. Az uborkák szerint még mielőtt találkoztunk, szóval szajréztak valamit és benne voltak egy nagyobb balhében is. Én egész simán megúsztam. Egy hosszúra sikerült éjszakai beszélgetés után hazavitték és megkérdezték a faterékat, hogy vállalják-e értem a felelősséget. Nem akartam semmi olyat ígérni, amit nem tudnék megtenni vagy betartani. Talán azért is, mert kíváncsi voltam, hogy maguktól mit lépnek. Nem igazán értem őket, de megpróbálták úgy tenni, mintha semmi különösebb nem történt volna. Bezeg én rendesen be voltam..., féltem, hogy túl ciki lesz újra otthon. Meglepő, de nem volt semmi balhé. Egyetlen dologba azért belementem, rábólintottam, hogy folytatom, illetve befejezem a gimit. Nem tudom, hogy s mint kavartak, de azt is sikerült elintéznüik, hogy az az egy-két hét a suliban ne számítson igazolatlan hiányzásnak.

Elkezdődött a második félév. Megkaptuk a félévi bizonyítványt. Nem is olyan szörnyű az átlagom. A kérdés persze az, hogy mihez képest. Jobban zavar, hogy már megint birizgálnak. Egyszer a bőrszerkóm zavarja őket, aztán meg a „frizurám és a jó modorom”, na meg a szokásos bunkóságok, például a köpeny alól kilógó ingem. Néha próbálom föl se venni (mármint a baszogatást, nem az inget). Azért időnként rendesen vissza kell fognom magam, hogy elő ne adjam: „Aki engem baszogat, kapja be a ...” vagy hogy „Engem lehet izélgetni, csak nem érdemes, mert túl kemény a fenekem”. Persze lehet, hogy a fejem is. Például a Marival is alig akartam kibékülni. Végül olyan jól összelekedtünk, hogy félig-meddig hülyéskedve, de talán kicsit komolyan is azt mondta, ha leérettségizünk, hozzám jön feleségül. Szép kis lánykérés! Eleinte csak röhögni tudtam az ötleten, de újabban kezdek vele megbarátkozni. Marival közösen kisütöttünk egy jó kis (nagy) mondást is. Gyorsan le is jegyzem, nehogy elfelejtsem: „csak az tud igazán megbocsátani, aki tudja, hogy neki is szüksége lehet még a megbocsátásra; illetve csak annak bocsátanak meg igazán, aki igazán meg tud bocsátani, ha a másiknak szüksége van rá”. Jó, mi?

Lassan már egy hete szar a hangulatom. Néha már remegek a félelemtől. Igen, pont egy hete keresett fel utoljára Csöcsi azzal a simlis palijával, aki velünk volt karácsonykor a vonaton. Nem tudtam elképzelni, mit akarhatnak. Kiderült, hogy pénzt. Volt nálam ezeröttszáz forint, a mutertől kaptam egy használt gitárra. Adtam nekik belőle egy Adyt, mire azt mondták, hogy ha igazán hálás lennék nekik, többet is ki tudnék préselni magamból. Szerintük azért kellene hálásnak lennem, mert nem rántottak bele a zűrös dolgaikba. Állítólag csak egy szavukba került volna, és mindenki elhiszi, hogy én voltam a főkolompos. Félek tőlük. Félek, hogy túl gyakran fognak pénzt kérni, és ha nem lesz... – úgy néz ki, hogy ők mindenre képesek. Már Marit is elkezdték piszkálni. Lehet, hogy lelkeleg ki akarnak készíteni, de nem hagyom.

* * *

Ez volt az utolsó bejegyzés Béla naplójában. Már százszor végigolvastam az egészet, és még mindig nem tudom, miért kellett meghalniuk. Talán Csöcsiéek miatt? Hülyeség! Ezt még magamnak sem tudom bebizonyítani. A rendőrség persze nem sokat foglalkozik Béláék halálával. Szerintük egyszerű kábítószeresekről van szó, akik ráadásul nem tudtak mértéket tartani, és kész. Kösz! Ezt a dumát komolyan talán még egy (rendőr)kutya se enne meg. Persze, ha ismerte volna őket...

Haláluk előtt két nappal Béla csak annyit mondott nekem, hogy a Csöcsi hapsija egy „geci állat”. Nem érdekel, mi lesz, feljelentem őket. Lehet, hogy semmi közülük Béláék halálához, de máson nem tudok bosszút állni. Ráadásul, ha valaki, ők meg is érdemlik. Vagy jelentsek fel minden második embert, aki ismerte őket? Az egész mindenséget, magammal együtt? Hiába teszek akármit, ez az újság-hír, amit könyvjelzőnek használok Béla naplójában, már nem másítható meg:

„1980. március 28-án 11 órakor Budapesten, a Margit-híd pesti hídfőjénél holtan találták Szabó Béla 18 éves és Kerekes Mária 17 éves gimnáziumi tanulókat. Halálukat feltehetően kábítószer-túladagolás okozta.”